Rajavartiolaitos

Viite:
Sisäministeriön Rajavartio-osaston lausuntopyyntö 21.6.2016, SM002:00/2015

Asia:
Hallituksen esitysluonnos laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Kiitän minulle varatusta mahdollisuudesta antaa lausunto asiakohdassa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta.

Esitysluonnoksen mukaan rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettavassa laissa selkeytettäisiin Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaa koskevia säännöksiä ja lisättäisiin Rajavartiolaitoksen tutkittavia rikoksia.

Olen kiinnittänyt esitysluonnoksessa huomiota siihen, että esitysluonnoksen kohdassa 4, ”suhde perustuslakiin ja lainsäätämisjärjestys” todetaan sivulla 71 ilmaisukiellon osalta, että lakiin otettaisiin säännökset salaista tiedonhankintaa koskevasta ilmaisukiellosta ja että tälle ilmaisukiellolle asetettaisiin tiukka kynnys, kun kiellon edellytyksenä olisi tärkeä Rajavartiolaitoksen tutkittavan rikoksen estämiseen liittyvä syy. Arvioinnissa ei oteta millään tavoin kantaa toiseen laissa uutena säädettäväksi ehdotettuun, lain 2 luvun 10 §:n mukaiseen, ilmaisukieltoon joka ehdotuksen mukaan olisi mahdollista antaa Rajavartiolaitoksen tiedonhankinnassa ja jonka edellytyksenä olisi, että ilmaisukiellossa tarkoitettujen seikkojen ilmitulo ”voi vaikeuttaa rikoksen estämistä tai selvittämistä taikka aiheuttaa asianosaiselle tai muulle henkilölle vahinkoa tai haittaa”. Ehdotetun 2 luvun 10 §:n ilmaisukiellon käytön edellytys on näin alempi kuin ehdotetun lain perustuslain suhteen arvioinnissa esiintuodun 3 luvun 29 §:n ilmaisukiellon. Vaikka säädettäväksi ehdotettu 10 §:n ilmaisukielto sinänsä vastaa rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 2 luvun 16 §:n ilmaisukieltoa, tulisi lain perusteluissa käsitykseni mukaan arvioida myös esitetyn lain 10 §:n mukaisen ilmaisukiellon suhdetta perustuslakiin.

Käyntiosoite Snellmaninkatu 1 A, Helsinki • Puhelin 0295 16001 • e-mail etunimi.sukunimi@okv.fi
Postiosoite PL 20, 00023 Valtioneuvosto Telefaksi 09 160 23975 Internet www.okv.fi

Totean vielä, että eduskunnan apulaisoikeusasiamies on päätöksessään 18.11.2015 arvioinut esitutkintalain 11 luvun 5 §:n ilmaisukieltoa ja muun ohessa todennut, että kyseinen esitutkintalain ilmaisukielto tulisi voida saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Esitysluonnoksesta ei ilmene, onko nyt säädettäväksi ehdotettuja ilmaisukieltoja arvioitu tuon apulaisoikeusasiamiehen päätöksen valossa.

Oikeuskansleri Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri Pekka Liesivuori

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

Käyntiosoite Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
Postiosoite PL 20, 00023 Valtioneuvosto
Puhelin 0295 16001
Telefaksi 09 160 23975
e-mail etunimi.sukunimi@okv.fi
Internet www.okv.fi